

ภาครัฐระบบเปิด และการมีส่วนร่วม คืออะไร?

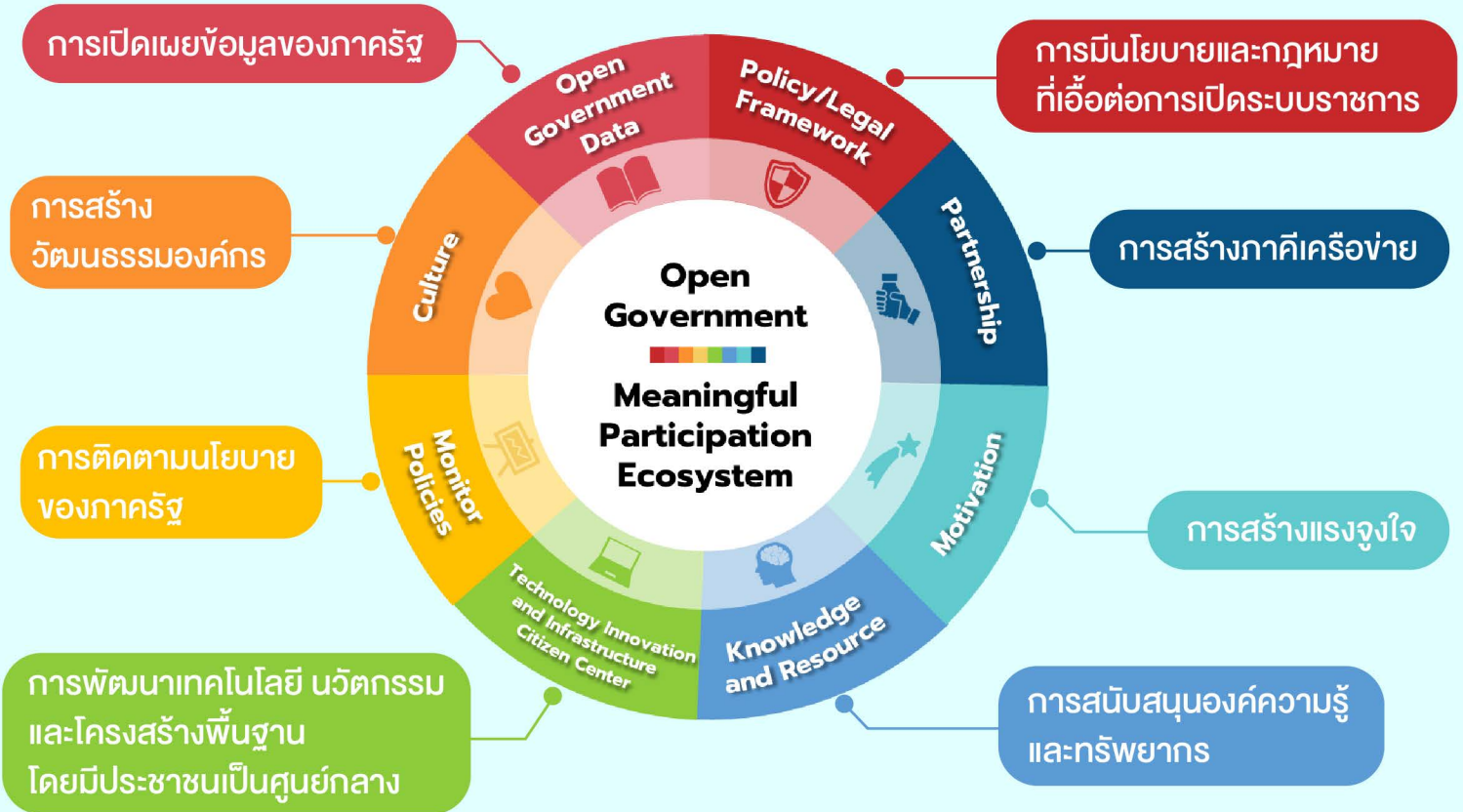

ความหมายและองค์ประกอบของระบบนิเวศ

เพื่อสร้างเสริมภาครัฐระบบเปิด และ การมีส่วนร่วม

(Open Government and Meaningful Participation Ecosystem : OG & MP)

ภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน (Citizen) ที่จัดขึ้นอย่างมีอิสระ โดยประชาชนได้เรียนรู้กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ ทำให้มีความผูกพันต่อประเด็นสาธารณะและเพิ่มคุณค่าให้กับการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบของระบบนิเวศ ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม** อย่างมีความหมาย

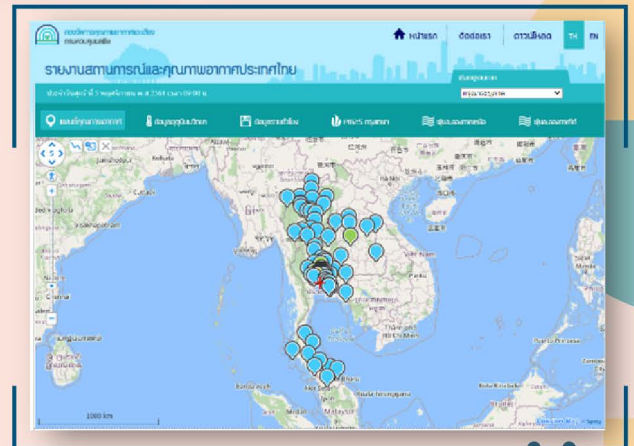
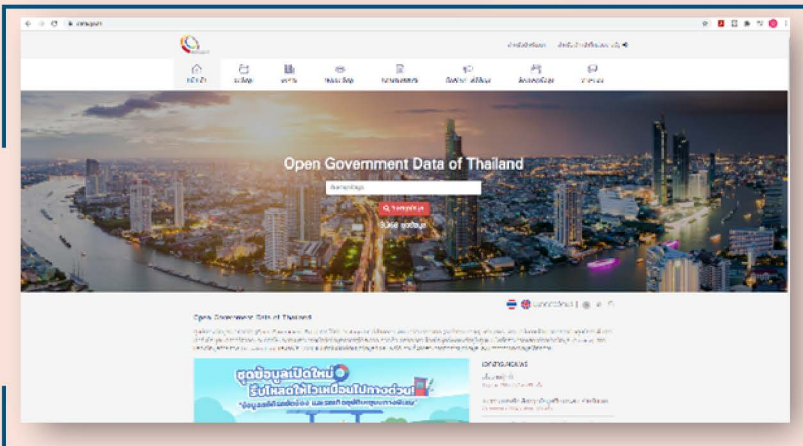
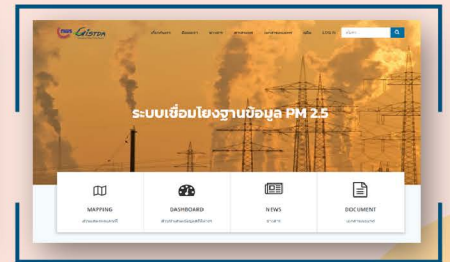
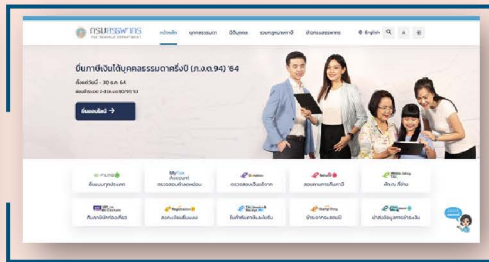
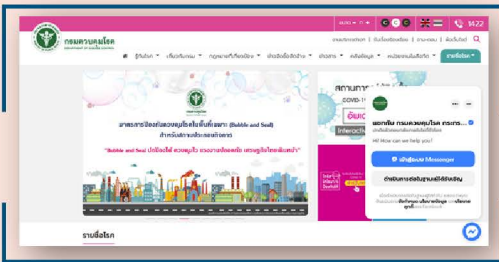

การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ (Open Government Data)

ความหมาย : การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ อันจะนำไปสู่การสร้าง
การมีส่วนร่วมและการบูรณาการการทำงานในการแก้ไขปัญหาส่วนร่วม

เครื่องมือ : การสร้างช่องทางการเปิดเผยข้อมูล ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์

ตัวอย่าง : การเปิดเผยข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ แพลตฟอร์มกลาง และพื้นที่สาธารณะต่างๆ เช่น
data.go.th , Air4Thai , ศูนย์ข้อมูล Covid 19 , ระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูล PM 2.5
“PM25air.opengovernment.go.th”

องค์ประกอบของระบบนิเวศ

ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม**

อย่างมีความหมาย

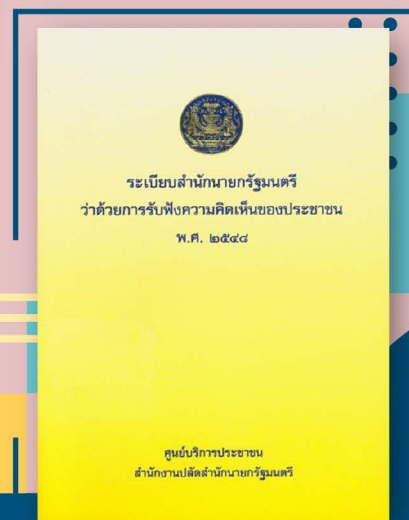
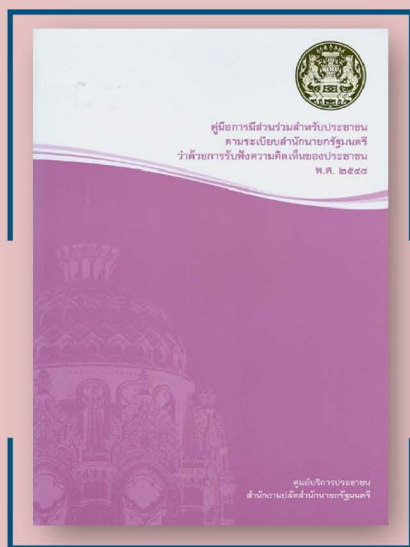

การมีนโยบายและกฎหมายที่เอื้อต่อ การเปิดระบบราชการ (Policy/Legal Framework)

ความหมาย : การมีนโยบายและกฎหมายที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทหน้าที่ในการเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

เครื่องมือ : นโยบายและกฎหมายที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ตัวอย่าง : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 ประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่องแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. 2562 ที่ส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนด้วยตนเอง

องค์ประกอบของระบบนิเวศ ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม** อย่างมีความหมาย

การสร้างภาคีเครือข่าย (Partnership)

ความหมาย : การปรับรูปแบบการทำงานของภาครัฐที่เน้นการมีส่วนร่วมและความร่วมมือจากภายในองค์กรและภาคส่วนอื่น อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานระหว่างกัน

เครื่องมือ : การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม

ตัวอย่าง : การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นและสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น กิจกรรม Hackathon ในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้น

MY BETTER COUNTRY HACKATHON#8
ล้างปาสดใส ลดฝุ่น PM 2.5
วันที่ 23 ธันวาคม 2564 ณ โรงแรมอิมพีเรียล ภูเก็ต
ผู้เข้าร่วมกว่า 100 คน
3 ประเด็นหลัก
7 ข้อเสนอ

MY BETTER COUNTRY HACKATHON#9
DATA HACK for IP
เปลี่ยนข้อมูลเป็นนวัตกรรมขับเคลื่อนธุรกิจฟินเทคประเทศไทย
วันที่ 27 ตุลาคม 2564
ผู้เข้าร่วมกว่า 100 คน ใช้เวลา 9 ชั่วโมง
3 โจทย์หลัก
3 ผลงานโดดเด่น

MY BETTER COUNTRY HACKATHON#10
การท่องเที่ยววิถีใหม่ กระตุ้นเศรษฐกิจไทย
วันที่ 18 ตุลาคม 2564 ณ โรงแรมอิมพีเรียล ภูเก็ต
ผู้เข้าร่วมกว่า 90 คน ใช้เวลา 9 ชั่วโมง
ภายใต้ 4 โจทย์
4 ผลงานสร้างสรรค์

The TOMORROW'S AUDIT HACKATHON
เปิดรับสมัครตั้งแต่วันที่ 3 ถึง 30 กันยายน 2564
กิจกรรมแข่งขันชิงเงินรางวัลรวม 50,000 บาท พร้อมเกียรติบัตร

Law รอฟังอยู่ ฟังYOU 2
ระดมความคิด แลกความคิดเห็น ใฝ่คว้า ด้านกฎหมาย
งานฟรี! ไม่มีค่าใช้จ่าย

องค์ประกอบของระบบนิเวศ ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม** อย่างมีความหมาย

การสร้างแรงจูงใจ (Motivation)

ความหมาย : การกระตุ้น จูงใจ เพื่อโน้มน้าวให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน

เครื่องมือ : การกระตุ้น จูงใจ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ กับภาครัฐ

ตัวอย่าง : การมอบรางวัล การชื่นชม การมอบเกียรติบัตร การแสดงให้เห็นผลงานจากภาคประชาชน ฯลฯ

สรรพากรควีรางวัลเลิศรัฐยอดเยี่ยม 2 ปีซ้อน
รางวัลเกียรติยศสูงสุดที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ยกย่อง หน่วยงานที่มุ่งเน้นปฏิรูปราชการจนสำเร็จเป็นเลิศแห่งหน่วยงานรัฐทั้งวง

รางวัลเลิศ 7 ประเภทดังนี้

- 1. รางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการประชาชน
- 2. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการดำเนินงาน
- 3. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการดำเนินงาน
- 4. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการดำเนินงาน
- 5. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการดำเนินงาน
- 6. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการดำเนินงาน
- 7. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการดำเนินงาน

กรมสรรพากร
RD INTELLIGENCE CENTER 1161

องค์ประกอบของระบบนิเวศ ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม** อย่างมีความหมาย

การสนับสนุนองค์ความรู้และทรัพยากร (Knowledge and Resource)

ความหมาย : การให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสของภาคประชาสังคม และชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นภาคีเครือข่ายกับภาครัฐ

เครื่องมือ : การให้ความรู้และสร้างช่องทางการสื่อสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วม

ตัวอย่าง : การให้องค์ความรู้และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ เอกสารตีพิมพ์ วิทยุชุมชน จดหมายข่าว การจัดงานสัมมนา การจัดอบรม เป็นต้น

องค์ประกอบของระบบนิเวศ ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม** อย่างมีความหมาย

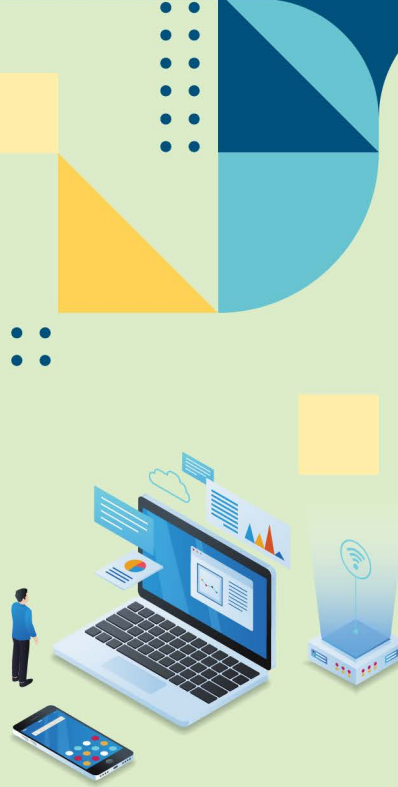

การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และ โครงสร้างพื้นฐาน โดยมีประชาชน เป็นศูนย์กลาง (Technology Innovation and Infrastructure Citizen Center)

ความหมาย : การอำนวยความสะดวกโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมได้อย่างเสรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

เครื่องมือ : เทคโนโลยี นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐานในการเปิดเผยข้อมูลและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ตัวอย่าง : ช่องทางการเปิดเผยข้อมูลและมีส่วนร่วมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Participation) เช่น เว็บไซต์ law.go.th เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทางกฎหมาย, Line chatbot "Nongkem" ช่องทางให้ประชาชนแจ้งเบาะแสหมอกควันไฟป่า, Line chatbot "น้องอารี" ตอบคำถามเรื่องภาษีแก่ประชาชนไม่เว้นวันหยุด, แอปพลิเคชัน "ทางรัฐ" ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐที่หลากหลายผ่านช่องทางเดียว

ติดต่อรัฐง่าย แค่ปลายนิ้ว

แอป **ทางรัฐ** ทางลัดถึงรัฐ ช่องทางเดียว ได้ทุกเรื่อง ยิ้ม

อย่ารอให้ถึงฤดูไฟป่า!
มาเป็นเพื่อนกับน้องเขม

"NongKEM"
ร่วมแจ้งเบาะแส
หมอกควัน ไฟป่า

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งที่จะลดฝุ่น PM 2.5 ใน **จังหวัดลำปาง**

Scan me

"น้องอารี"
ตอบคำถามภาษีที่ไม่ซับซ้อน
ควาร่างวัลมริการภาครัฐได้ต้น

DGA

LAW CCS DGA
พร้อมเปิดให้ **ประชาชน** มีส่วนร่วมในกระบวนการทางกฎหมาย ผ่านการให้ความคิดเห็นแก่หน่วยงานของรัฐได้ที่

law.go.th

หน่วยงานของรัฐ สามารถเข้าใช้งานระบบกลาง เพื่อเปิดการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย/ประเมินผลสัมฤทธิ์ได้ดี

<https://law.go.th/backend> สแกนที่นี่

องค์ประกอบของระบบนิเวศ

ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม** อย่างมีความหมาย

การติดตามนโยบายของภาครัฐ

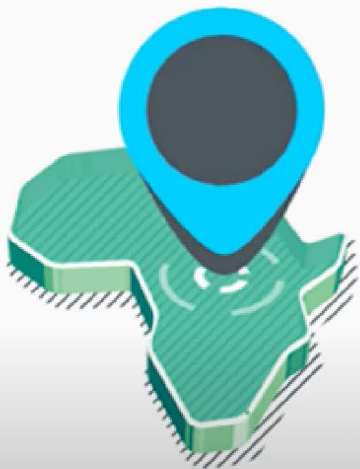
(Monitor Policies)

ความหมาย : การร่วมติดตาม ประเมินผล และรายงานความคืบหน้าของการดำเนินนโยบาย ให้เป็นไปตามแผนการที่กำหนดไว้

เครื่องมือ : ระบบการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานหน่วยงานของรัฐ

ตัวอย่าง : การกำหนดตัวชี้วัด การติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น “ภาษีไปไหน” แสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ การจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม แสดงรายละเอียดโครงการ เช่น หน่วยงานดำเนินการ งบประมาณ ระยะเวลา ตำแหน่งพื้นที่ สถานะของโครงการ

แสดงสถานะ ติดตามความก้าวหน้าโครงการ

ชื่อโครงการ

- หน่วยงานดำเนินการ
- งบประมาณที่ใช้ในโครงการนี้
- ระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ

สถานะโครงการ

ดีมาก

ดี

พอใช้

องค์ประกอบของระบบนิเวศ ของภาครัฐระบบเปิดและ **การมีส่วนร่วม** อย่างมีความหมาย

การสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Culture)

ความหมาย : การปรับเปลี่ยนทัศนคติและสร้างวัฒนธรรมการเปิดเผยข้อมูล เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เกิดขึ้นในสังคม

เครื่องมือ : การปรับเปลี่ยนทัศนคติ (Mindset) สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมการเปิดเผยข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วม

ตัวอย่าง : การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

